

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTINER HÄLSO- OCH SJUKVÅRD Sid 1 (4)	
	EGENVÅRD	
Delges: Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal, biståndshandläggare	Gällande utgåva nr: 2	Datum: 2017-09-20
Handläggare:	Ersätter utgåva nr: 1	Datum: 2010-08-12
Ansvarig: Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av: Verksamhetschef för hälso- och sjukvård	

Rutin om egenvård för Katrineholms kommun, vård- och omsorgsförvaltningen

Övergripande styrdokument

- Bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård, (SOSFS 2009:6)
- Ändringar i föreskrifterna SOSFS 2009:6 om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård, (SOSFS 2012:10)
- Socialstyrelsens föreskrifter om ändringar i föreskrifterna (SOSFS 2009:6) om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård (HSLF-FS 2017:16)
- Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659)
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Bedömning av egenvård och hälso- och sjukvårdsuppgifter. Överenskommelse mellan landstinget och kommunerna i Sörmland, <http://www.landstingetsormland.se/extra-ingang/Samarbetspartners/Narvard/Egenvard/>

Bakgrund

Rutinen är en vägledning och utgår från överenskommelsen mellan Landstinget Sörmland och kommunerna om egenvård (Samverkansrutiner enligt SOSFS 2009:6 för hantering av egenvård i Sörmland). Rutinen ska användas när legitimerad personal har bedömt att egenvård ska tillämpas. Överenskommelsen, rutinerna, checklista, intyg och avisering om avvikelser gäller på samma sätt oavsett vilken vårdgivare som är ansvarig för den enskilde.

Definition av egenvård

Egenvård är hälso- och sjukvårdsåtgärder som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient själv kan utföra. Genomförandet av egenvård är inte hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Förutsättningar för att en sjukvårdsuppgift ska betraktas som egenvård:

- I normalfallet gäller att patienten ska ha kognitiva förutsättningar för att ansvar för sin egenvård
- Om patienten inte kan utföra uppgiften måste hen själv kunna instruera hur uppgiften ska utföras för t ex hemtjänstpersonal
- Vid nedsatt kognitiv förmåga bedöms alltid läkemedelshanteringen som hälso- och sjukvård. Om en närstående hjälper till med läkemedelshanteringen kan åtgärden bedömas som egenvård i hemmet. Om annan utförare ska utföra uppgiften t ex under vistelse på korttidsboende/växelvård, daglig verksamhet, dagverksamhet bedöms uppgiften som hälso- och sjukvård under vistelsen

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☒ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal, biståndshandläggare	Gällande utgåva nr: 2	Datum: 2017-09-20
Handläggare:		Ersätter utgåva nr: 1	Datum: 2010-08-12
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av: Verksamhetschef för hälso- och sjukvård	

- Andra insatser än läkemedelshanteringen kan bedömas som egenvård även om patienten har nedsatt kognitiv förmåga. Riskbedömningen blir avgörande

Gränsdragning mellan egenvård och hälso- och sjukvård

- Kan patienten själv eller en anhörig/närstående förstå och ansvara för att en hälso- och sjukvårdsåtgärd utförs, i rätt tid och på rätt sätt, är det egenvård.
- Om patienten själv kan ta ansvar för men inte utföra egenvården kan patienten ansöka om bistånd enligt socialtjänstlagen för att få hjälp av t ex hemtjänst, personlig assistent med det praktiska utförandet. Patienten har då fortsatt eget ansvar för åtgärden och det är egenvård även om hen får hjälp av hemtjänst eller personlig assistent med det praktiska utförandet.

Bedömning

En individuell bedömning görs av den enskildes hälsotillstånd och förmåga att klara egenvård. Den som gör bedömningen ska även analysera om det finns några risker med att åtgärden bedöms som egenvård. Om det blir aktuellt för den enskilde att ansöka om bistånd från hemtjänst för att klara egenvård skrivs en beslutsblankett¹ som styrker ställningstagandet om egenvård och lämnas till den enskilde. Ansvarig för bedömning av egenvård är alltid legitimerad personal.

Uppföljning av bedömning

I samband med bedömning om en sjukvårdsuppgift kan utföras som egenvård beslutas om, när, hur och av vem som uppföljning ska göras.

Ansvar

- Beslut att en uppgift kan utföras som egenvård måste vara förenligt med hög patientsäkerhet
- Bedömning, planering och uppföljning görs under eget yrkesansvar enligt patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659)
- Om en patient drabbas av eller utsätts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom till följd av beslut om egenvård, ska händelsen anmälas till vårdgivare enligt patientsäkerhetslagen och eventuellt anmäla av vårdgivaren till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt Lex Maria
- Om den enskilde själv utför sin egenvård, har denne i normalfallet, eget ansvar för sina handlingar.

¹ Beslutsblankett - Beslut om att en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård enligt SOSFS 2009:6.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal, biståndshandläggare	Gällande utgåva nr: 2	Datum: 2017-09-20
Handläggare:		Ersätter utgåva nr: 1	Datum: 2010-08-12
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av: Verksamhetschef för hälso- och sjukvård	

Kommunens ansvar

- Skriftligt intyg från legitimerad personal (om man är förskrivare) krävs alltid (även kommunens legitimerade personal kan utfärda intyg om egenvård).
- I de fall den enskilde eller närstående inte själv klarar av att utföra uppgifter som bedömts som egenvård, utan behöver hjälp och stöd ska den enskilde själv ansöka om bistånd från kommunen.
- Biståndshandläggaren i kommunen fattar beslut om rätten till bistånd.
- Kommunen är skyldig att avisera avvikelser till ansvarig för bedömning av egenvård om felaktighet uppstår.

Handläggning

När den enskilde ansöker om bistånd från biståndshandläggare för praktisk hjälp med egenvård sker en förenklad handläggning av biståndshandläggare för att bedöma rätt till bistånd. Med förenklad handläggning menas att handläggaren dokumenterar om den enskilde eller någon i dess närhet inte har möjlighet att utföra insatsen.

Om rätten till bistånd föreligger fattas ett beslut enligt SoL 4 § 1. Insatsen läggs in i verksamhetssystemet som egenvård. Namn, befattning och enhet på den som är ansvarig för bedömning om egenvård ska finnas dokumenterat av biståndshandläggaren.

Insatsen för egenvård ingår i maxtaxan (gäller ej för personer med insatser enligt LSS, där insatsen är avgiftsfri). Utförare verkställer beslutet när den enskilde har fått ett gynnande biståndsbeslut. Innan beslut om bistånd tagits är utförande av egenvården ett hälso- och sjukvårdsansvar.

Korttidsboende – insats från socialtjänsten

Om ett barn vistas på korttidsboende är det hälso- och sjukvård oavsett om åtgärden är bedömd som egenvård när vårdnadshavaren utför uppgiften. I dessa fall blir det aktuellt med en delegering till berörd personal. Ansvaret för delegeringen ligger på den verksamhet som gjort bedömningen om egenvård.

Uppföljning och eventuell omprövning av beslut

Biståndshandläggaren fattar ett tidsbegränsat beslut utifrån intyget från legitimerad personal. När perioden är avslutad upphör beslutet och därmed insatsen.

Om behov av insatsen kvarstår kontaktar den enskilde leg. personal som utfärdar nytt intyg om egenvård och den enskilde ansöker om nytt bistånd.

Om förändringar sker under pågående beslutsperiod anmäls det till den som är ansvarig för bedömning av egenvård på blankett avisering om avvikelse.

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☒ Intranät ☒ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		

Delges:	Chefer, legitimerad personal, vårdpersonal, biståndshandläggare	Gällande utgåva nr: 2	Datum: 2017-09-20
Handläggare:		Ersätter utgåva nr: 1	Datum: 2010-08-12
Ansvarig:	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslut fattat av:	Verksamhetschef för hälso- och sjukvård

Dokumentation

Egenvård dokumenteras i genomförandejournal enligt Socialtjänstlagen/Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (SoL/LSS) och/eller i patientjournal enligt Hälso- och sjukvårdslag (HSL).

Godkänd (underskrift):	Ska publiceras på ☒ Intranät ☒ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Forum/webb:		